

A'

TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYIFELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro. 30.

Költ Bétsbenn, Sz. György Havának. Áprilisnek
15-dik napján 1800-dik Elztendőben.

Béts.

Károly Fő-Hertzeg, Albert Királyi Hertzeg^o
társaságában, Apr. 7-dikén érkezett Prágába.

A' Magyar Ország' Statistikájának ki-dol-
gozásában szorgalmatosan, és dítséretesen fára-
dozott Schwartner Márton Urat, a' Pesti Uni-
versitásban Diplomátikát tanító Profelzszort, 's
az azon Universitáshoz tartozó Királyi Könyv-
háznak első Örzőjét, méltóztatott Fels. Urunk

H h

magyar nemességgel, minden taksa nélkül kegyelmesen meg-jutalmaztatni.

Méltóztatott Ő Felsége, a' Magyar Országai F. Udvari Cancelláriánál eddig ditséretes szorgalmatossággal szogált M. Galánthai Ifjú Gróf Elzterházy Ferentzet, ugyan azon Cancelláriához Concipistává nevezni.

Az Erdélyi F. Udvari Cancelláriánál Concipistává lett T. Kertsedí Kászoni Dienes Úr.

Hadi Környülállások.

(Külföldi Újságok Szerént)

1. Német Birodalmiak.

A' Nidda partján fekvő helységeket, szorongatni kezdték vala a' Fr—ák, eleségért 's abrakért, Mártzius' vége felé: minekokáért Már z. 31-dikén, egy tsonó Székely Huszárjaink, Moguntziai Vitézekkel egygyesülve, meg-indúltak viadta előtt Wickert felé, mely helység másfél órányira esik Moguntziától, 's' el-rejtették magokat egy les-helybe. Tsak hamar azután látják, hogy jö ki Wickertből egy frantzia Sereg-szaka-szotska, melyet is egyfzerre bé-kerítettek, 's hatot le-öltek belöle, a' többeket pedig foglyaikká tették. — Egy Tisztból, 25 Gránátérosokból, 's 9 Huszárokból állott. vólt öfzszeséggel a' fr. tsoport.

2. Olasz Országaiak.

Massena Fr. Vezérnek a' Ligúriai Insurgensek ellen, mind olasz mind frantzia nyelven közönségessé tett fenyegetődző Hirdetményéről,

tettünk vala már a' minap egy rövid említést: most, minthogy meg kaptuk az arra való feleletjét is a' fel-kelt 's fegyverkezett Ligúriai (Génuai) Lakosoknak: közöljük mind a' fr. Hirdetménynek egész valóságú értelmét, mind a' reá adott válaszáét is: hogy ezeknek meg-olvasásából, annál helyesebben ítélhessen a' dolgok' folyamatjáról minden figyelmetes Olvasó. A' fr. Hirdetmény' értelme így következik:

Az Olafz Országi (fr.) Seregnek főquártélyából Genuából, Ventose' 17-ikén (Mártz. 7-dik napján) az egy és meg-olozhatatlan frantzia Közönséges-társaságnak 8-dik elztendejében.

Massena Fő-Vezér, a' Fontanabuonai völgy' Lakosihoz, és egyéb Insurgensekhez, kik a' napkelet felé eső tenger-meljekeket lakják. — Eddig mérsékeltem magamat, 's a' kegyelmes hajlandóságnak gyenge eszközeivel éltem, a' Ligúriai Respublika' azon vidékeinek Lakosaiért, a' kik fel-támadtak ellenünk. Első Hirdetményemben ígéretet tettem vala, hogy minden elzsz felejtve a' mi történt, 's még biztatást is tettem jövendőre, védelem és bátorság eránt; semmit egyebet nem kívánván, hanem hogy tegyék le a' fel-kelt Lakosok a' fegyvert. Láttattak is a' pártütés' fejétsendesedni; a' minthogy magok irtak hozzám; és én emberemet küldöttem el, a' ki által végezhetnék velek; ők azomban reálöttek az én küldöttemre. Ez a' Nemzetek' törvényének meg-sértése, leg nagyobb mértékre nevelte az ő irtóztató gonofságjokat, mellyért

hogy el vegyék méltó büntetésseket, jelen van az ideje. És már valósággal el is kezdődött a' bozsfúállítás. Parantsolatokat adtam ki, hogy fegyveres Tsapatok induljanak a' pártosok ellen, kik közzül már sokan le is vagynak darabolva, 's négy faluk el vagynak égetve, a' honnét legelsőben löttek a' fr. Katonákra. Illy nyomorúságnak közepette, mellyet az álnok lelkű emberek vontak önnön Hazájokra, felemelem ismét szavamat, és hogy vége szakadjon az inségnek: ígérem a' megtörténtekről egéfszzen való el-felejtkezést, olly feltétel alatt, hogy minden Helységek le tegyék tüstént a' fegyvert, 's Kezeseket állítsanak, a' kikhél fogva nagyobb bátorsággal lehessen bízni jövendőre az ő ajánlássokhoz. Fontanabuona és mas Kerületek' Lakosai! mentsétek meg a' ti vagyontokat, Háznépeteket, és önnön magatokat, a' pufztúlástól 's haláltól, és tselekedjétek a' mit kötelességtek hoz magával. Ha nem: úgy az én rendeléseim, mellyeket meghatároztam azon esetre: meg-másolhatatlanok. El pufztítottam tüzzel vassal lakhelyeiteket, és a' ti meg-átalkodtságtoknak tulajdonítsátok végső veszedelmeteket.

Ezen Hirdetményre, így feleltek Fontanabunából, Mártz. 9-dikén:
Polgár Generális!

A' te második Hirdetményedben, mellyet Mártz. 7-dikén tevél közönségessé, meg-újítod ismét panaszodat, e' szegény Fontanabunai és más vidékekbéli Lakosok ellen, és a' már mindenütt esmeretes szokásod szerént, meg-újítod fenyegetődzéseidet is, hogy a' rettentés által bé

bnktathasd őket, a' veszedelem' örvényébe. De meg-botsáss, ha szabadon ki-mondjuk, hogy te ezen második Hirdetményeddel sokat ártotál magadnak; még nagyobb gyűlölségre felingerelvén sereged ellen, az egész Nemzet' gyűlölségét. Azt mondod Hirdetményedben: hogy emberedet küldötted hozzánk, a' ki által végezhess velünk, és mi reálöltünk a' te Küldöttedre. Azt senki se' tagadja közzülünk, hogy te, közlötted velünk végső szándékokat; mert érezzük mindnyájan, mint adtad légyen azt tudunkra, sereg-szakaszokat indítván el, a' kik, tüzzel és vassal puszítanak Hazánkat, éppen akkor, midőn tsendesen vártunk tőled írásban, vigasztaló, választ, azon Levelünkre, a' melyet Febr. 16 dikán útasítottunk hozzád. De már az a' leg hamisabb yád: hogy mi löttünk a' te Deputátusodra. Ámbár mi egygyügyü mezősegi Lakosok vagyunk: tudjuk mindazáltal mi is, mit kíván a' Nemzetek' szent törvénye, melyet nem lehet meg-rontani; érdemlett betsben tartjuk azt mi is és átkozzuk mind azokat, valakik meg-rontoták azt istentelenül, 's azt ítéljük felölök, hogy nem érdemlik az emberek' társaságában való élést. Ha a' mi kerülő Strázsáink, olly szörnyü gonofságot követtek volna el, a' melyet te a' Világ előtt vetisz szemünkre mineküük szemtelenül; mi, azonnal keményen meg-büntettük volna a' bűnösöket.

Ezen ragalmazás után, meg-újjítod emberi módra hangzó unfolásodat, hogy tegyük le a'

fegyvert. Mi józan meg-fontolás után néked azt feleljük, hogy a' fegyver igen jól áll a' mi kezünkben, és hogy igen szükséges az minékünk, a' magunk védelmezésére. A' te Katonáid reá vettek egyszer bennünket, hogy le tettük kezünk-ből a' fegyvert, 's mindég agyarkodva gondolkozunk vissza ezen tselekedetre: minthogy házainknak erőszakos ki-raboltatása követte a' fegyver le-tételt; és sok rokonainknak tömlőzre hanyatttatása, 's meg-lövöldöztetése. Illy szomorú történetre való vissza-émlékezésünk, okosabbakká tett jövendőre bennünket. Hogy bocszúállással olly hánykódva fenyegetsz: nem új dolog már előttünk, ez a' te szokott rettentésed módja; de tudva van egyszerismind közönségesen az is; hogy minekutánna Usico nevű Helység' Lakosait, fene-wadsággal le-öldösték a' te Katonáid, két meg élemedett Papokon kívül, 's két házatskák kivül mind elégették a' több épületeket: a' te bocszúállásod, a' miénket is fel-ingerlelte, a' te igazságtalan és kegyetlen rendeléseidnek gonosz tellyesítői ellen. Azomban tudd meg, hogy minket meg nem ijjesztelisz az által, ha Katonaságot küldesz ellenünk; sőt erős meg-határozással vagyunk, hogy embereidet, az ebek' dühösségét meg-haladó mérgelődéssel várjuk, és meg-mutatjuk, hogy mi is bocszút tudunk állani, a' rajtunk el követett bocszúságokért, 's kárvallásinkért“.

A' Csász. Királyi, és a' frantzia hadi foglyoknak egymásért való költsönös ki-tserélése, folyamatba indúlt már még a' múlt hónapban.

Harmintz ezer tserélődik ki a' két részről. Már, tziusnak 13-dik és 16-dik napjain Turinba érkezett vala már Langvedociából a' ki-váltott Cs. K. Vitézeknek első szakaszja, a' kik panaszolják, hogy a' mars közben igen sokat szenvedtek, a' nagy drágaság, szükség, és roszfz tartás miatt.

3.) Nagy Britanniaiak.

A' Békesség eránt tett ajánlásáról Buonapartenak, mitsodás értelemben légyen a' Londoni Ministériom: világos már az, az eddig közlött tudósításokból is; hogy t. i. nem lehet még azon az ajánláson építeni, a' mostani környülálásokban; hanem szükség folytatni a' hadat, más Hatalmasságok' társaságában, egész erővel. Az Ország-gyűlésében, nagy vetélkedéseket okozott ezen tárgy, a' ministériális és nem-ministeriális felekezet között: mellyeknek folyamatjáról azért nem lehetett eddig voltaképpen való elő-adásokat közleni: mivel a' Londoni Levelek útja, tartós ideig el vólt zárva Hamburgon keresztül a' jég által; melly út minthogy már most ki nyílt: bőven érkeztek a' Londoni nyomtatott és írt Tudósítások, mellyekből, az említett nagy következésű tárgyra nézve, közöljük, a' leg nevezetesebb értekezéseket.

A' Ministériommal ellenkező Fél közzül Fox Úr, nagyobb maga-mérsékléssel láttatott bészélni ez úttal, mint a' több társai, kik igen tüzesen vittatták, hogy tsak a' Burbon ház' kedvéért folytatják a' Ministerek a' hadat, újra trónust akar-

ván annak emelni erőnek erejével Frantzia Országban, 's hogy még inkább kötekedhessenek, az Oroszokról is kísértőleg emlegetődtek. Maga Fox, a' Ministériomnak ezen sarkalatos állítására: hogy „a' mostani frantzia igazgatás, nem egyéb, egy ember személyében egygyesített Jakobinismusnál, katonai hatalmaskodásnál; a' mellyel tehát, jövődöre ki-terjedő bátorsággal nem lehet alkuba erefzkedni“; illy észrevételt tett: „Ha a' Ministerek, mind addig akarják nyújtani a' hadat: míg özfze nem omlik ott az az igazgatás' alkotmánya, a' mellyet ök, a' leg gyűlöletesebb értelemben neveznek katonai igazgatásnak: gondolják meg, hogy Augustus Caesár' katonai igazgatása, melly eleinten erőszakon fundált hatalom volt, hét és nyóltz esztendőök közü idő-szakalzig tartott.“ — Buonaparte' tulajdonságainak rajzolatját hallván Fox Úr, Státus-Secretárius Dundas Úrtól, ezt jegyzette meg: „Szomorú dolog — úgymond — hogy már ezen Alsó-házban (az Ország-gyűlés' második Táblájánál) sokszor keményen keltek ki olly Személyek ellen, kiknek ditső tulajdonságit azok magok kéntelenítették végre meg-ésmérni, a' kik annakelőtte olly hibásan rágalmazták azt. En nem akarok itt, Buonaparte' Szószólkója lenni, de talám ő eránta is változni fog még jövődöre a' mostani rofziz vélekedés. Jól emlékezhetik reá a' Státus-Secretárius (Dundas Úr), hogy itt igen kémélletlen 's motskos ki-fejezésekkel érdeklődött Washington is, ki egy vala a' maga idejébéli leg nagyobb és leg jobb emberek közzül. Ha az ő véle való alkuba erefzkedést

is sürgette volna akkor valaki, mindjárt rá kiáltottak volna: Mi dolog az, hát mi egy pártossal kezdünk alkut? Csak hamar azután, hogy szerentsés végit érte törekedéseinek, meg-esmérődött Amerika' Szabadítójának, 's áldásban vagon az emlékezete, mindeneknél.

Pitt Ministerről azt írják a' Londoni Levelek, mellyek Mártz. 18 dikán költtek, hogy még a' miolta foly a' had: szebb és nyomosabb beszédet egygyet egygyet nem mondott vólt ő, mint Mártz. 17-dikén. — Négy egész órákig beszéllett egy folytában, fel-hordván minden okokat hathatós ékesen-szóllással, a' hadfolytatás szükséges vóltának meg-mutogatására. — A' had célját, egy szóval ki-mondta Pitt Minister, hogy t. i. az: a' bátorság; olly veszedelem ellen való bátorság, a' melyhez hasonló nagyságú soha se' hörnyékezte vólt még Nagy Britanniát, és az emberi nemzetet; melly veszedelem annyival rettenetesebb; minthogy új, és példa nélkül való, 's meg-háborította mindeneknek tsendességét, és tulajdonosi jussát. Olly veszedelem ellen való bátorság a' had célja — *így folytatta tovább beszédét Pitt Minister* — mellyet Nagy-Britannia leg foganatosabban el-háritott; mivel egy Nemzet is olly álhatatossággal el nem gátolta az útat, a' Jakobinismus' omló árja előtt, mint a' Nagy-Britanniai. 'S hát avagy most kellene e' alább hagynunk, az eddig való buzgóságunkból, 's fundamentomos gyanakodásunkból? A' Jakobinismussal, melly minket, a' Robespierre dühös erőszakoskodása alatt

rettentett; az öt Direktorok' rövid látású fennhéjzása alatt sértegetett 's ingerlett; és a' melynek minden rémítő formáiban való ellenzésére meg-esküdtünk mi: most, éppen akkor békellenénk e' ezzel a' Jakobinismussal özfzve, midön az, minden tsalárdságát 's erejét egygyesítette olly szemelly' állortzája alatt; a' ki nékie magának (t. i. a' Jakobinismusnak) szüleménnye, 's most Vezére; a' ki annak tudományában nevedett fel, annak hartzait hartzolta, 's annak dölyfös képzelődéseit 's gerjedezéseit rendbe szedte? Kevésbbé kellene e' tehát most örizkedni a' frantzia erőszakoskodástól és tudománytól, midön az, nem özfzve vizfza dolgozik most, hanem egy czélra, egyenlő eszközök által, egygyes erővel; — midön a' Jakobinismus most mehetettreá leg előzfzör, hogy Despotismusi hathatósággal kezdjen munkálódni " ?

„Azzal vádolnak bennünket Ministereket — monda továbbá Pitt Úr — hogy mi kézfáz milliót vesztegettünk el, semmi más czélunk nem lévén a' hadfolytatásban, hanem hogy áldozzunk a' magunk nagyra-vágyásának. Úgy de hiszem Anglia, a' maga szereztsés fenn-állásáért, a' maga Religiójáért, 's belső közönséges és magános tsendességéért hartzol. Ezen tárgyakéat még több milliót is kézfz volna örömet feláldozni a' Nemzet. Hogy Királyi igazgatás állítódjék fel újra Fr. Országban: nem egyedül való czélunk az minékünk. (*Itt igen nagy tűzbejött a' Minister*) Mellyik Ország' erőtelenítette meg inkább magát? Anglia e' vagy Fr. Ország? Kiki

meg-ítélheti ezt magától, ha tekint a' mi kereskedésünk' virágzására 's a' t. — Békességet kíván a' Nép? En is, de nem olyat, a' melly hólnap ismét fel bomoljon. Buonaparte kötötte, a' Szárdíniai Királlyal; Génúával; Maylanddal, Modenával; Rómával; 's Velentzével, a' Békesség eránt való szövetséget, 's mind ezen kötések' sorsa, nyilván mutatja, mennyire nem lehet bízni a' Buonaparte' békélléséhez. Az Egyiptomi próbatételt ő gondolta ki; ő vette munkába, 's ő hagyta ismét abba. — Minékelötte el lopta volna magát Egyiptomból: ott hagyta maga után is, békéllői hitetlenségének szembetűnő nyomait, azon Útasításokban, mellyek szerént kívánta, hogy a' Successora alkudjon a' Nagy Vezérrel. De talám úgy gondolkozik valaki, hogy hafzna van abban Buonapartenak, ha mi velünk Békességet tart? Ezt éppen nem lehet gondolni. Nem a' békesség-tartásban keresi ő a' maga hafznát; hanem abban: hogy minket külön szakaszhasson frigyestársainktól; Ruszfiát el fordítsa magáról; 's minden ellenséges erőt visszafordítottasson addig, míg ő maga, új erőt szerezhethetne magának. Ebben volna nékie hafzna; de minékünk ismét kötelességünk, hogy egész erővel akadályt vessünk ezen ő szandékának. — Nem állítom én azomban, hogy semmi esetre nem kellene alkuba erefzkedni Buonaparteval. Ha nemesebb gondolkozás módja nyilatkoztatja magát Fr. Országban; ha olly tettekkel különbözteti magát Buonaparte, a' mellyekből másképpen lehet ítélni ő felöle, mint az eddig valókból, vagy ha a' mi

Frigyeseinknek hadi szerentséje meg nem találna felelni a' mi fundamentomos reménységünknek: ezen esetre, ígérem a' magam 's Tifzti-társaim' nevében, hogy a' környülállásokhoz képest fogunk tanátsot adni Fejedelmünknek.

Hogy annyival inkább bé lehessen dugni a' Ministériommal ellenkező Fél' száját, melly szüntelen a' Nemzeti adósságnak és annak esztendei interessének nagyságát hánytorgatja: e' végre Pitt Minister azon dolgozik most, hogy az említett adósság interesse kútfejévé változtassa, a' Tippó Saibtól el nyert nagy ki-terjedésű gazdag Országot Mysoret, mellyet Fox Úr, az el-nyeréséhez való nem-bízásból, Misere-renek nevezett volt. A' Státus' adóssága, öt száz millió font sterlingből áll; melynek esztendei interesse húsz millió.

4. Batáviaiak (Hollandiaiak.)

Ámsterdamból Mártz. 26-dikán: — „Mindég újjabb újjabb módot találnak ki a' francia Igazgatók, a' mellyen pénzt tsikarhassanak ki tőlünk. Most 12 millió lívert akarnának feltsípni ismét, 's zálogúl, azt a' Regent nevezet alatt esmeretes gyémánt darabot ajánlották, melly, a' néhai francia Királyi koronában volt, 's leg nagyobb Európában; és még ezen kívül, azon erdőségeket, mellyek, a' Treviri Választó-Hertzezséghez tartoztak a' Rajna' bal-melljékén. Nem tetszik a' mi Kalmárjaink között még az olyanoknak is ezen kívánság és ajánlás, a'

kik eddig igen szítottak a' Frantziákhoz: de nintsu yugtok Marmont frantzia Státus-Tanátsósiól, ki egyenesen, a' tizenkét millió líverért küldödött ide, melyre szükség vólna Párisban. — Mind ezen szorongattatásokat jó eleve sajdította vélt Hoppe, a' ki itt leg gazdagabb Kereskedő völt: azért is még 1794-dik esztendőben által költözött, a' maga szintén harmincz millió forint vagyonjával, Londonba, a' hol azóltától fogva, nagy szerentsével folytatja a' maga kereskedését.

Buonaparte roszsz neven vette a' Batáviai Igazgatóknak, hogy nagyon meg találták kötni a' kezét Augerau Frantzia Vezérnek, a' Hollandus Sereg' kórmányozására nézve. Ezen dologban egy Adjutánsát Marmont Generálist küldötte Buonaparte Hágába.

Hogy a' Hollandus Elöljárók fundust szerzhessenek, a' melyből negyven millióval pótolhassák a' rendes jövedelem' hijánosságát, és Buonapartenak is szolgálhassanak költsön-pénzzel: e' végre azt végezték, hogy kényszeríteni kell a' Lakosokat, költsön való pénzzadásra: melly végzés, sokkal nagyobbra nevelte az egész Batáviai Respublika' el kedvetlenedését.

5.) Frantzia Országaiak.

Valamint minden újság kapós a' Fr—ák-nál: szintolly kapós módi most Párisban a' Buonaparte' zászlója alatt való szolgálat, úgy hogy szinte fórr a' sok mindenféle idejü ember, az említett szolgálatra bé-írattatandók' lai-

stromához: holott csak két hónappal is ez előtt mérgelődést és szidalmazást okozott vala a katonai szolgálatra való fel-kívántatás. Azomban, magok a Pári'si Tudósítások, úgy ítélnék az új Katonákról, hogy ha vagynak azok között némelleyek, a' kik büfzkeségből fognak fegyvert; mások ellenben csak azért választják a' katonáskodást, mivel azt eleibe teszik, a' sok részekre hajló Felekezetek közt való hányattatásnak; 's vagynak olyanok is, kik Pári'snak fel-háborodásától tartanak, 's azért is inkább szeretnek távol lenni onnét ez idő szerént. — Magáról Buonaparteről azt jegyzik meg az említett Tudósítások, hogy a' Jakobinus-Klúbok' fel-elevenedését ő jól látja, de elnézi: mivel akármilyen revolútzio üsse ki magát, ő, hafzonra fordíthatja a' fel-zavarodást, minthogy pártján van a' Katonaság.

Nem nagy örömet 's betsületet tsinált ezen közben Buonaparténak, az új tartalék-seregének Chambarlhac Generális' vezérlése alatt lévő első szakaszja, melyről így írt a' Sensi (Senonesi) Újság Mártz. 28-dikán: „A' tartalék-seregnek első tsapatja, Pári'sból Dijon felé masírozván, olly nyomait hagyta maga után, a' mellyek soká meg fognak látszani. Igen fájdalmasan kellett szemlélni: hogy a' kik védelmezői tartoznának lenni a' tulajdonosi jusnak, szörnyen vétettek az ellen. Corbeillen, Melunban, és Montereauban, a' hol pihenő napjai vóltak ezen Tsapatnak, nagy summákra betsülik a' károkat, mellyeket tett, az út-széleken lévő élő-fákban, a'

szőlős- a' nevendék-fás- és magános kertekben. "

Tudósíttatván a' Consulok ezen kártételekről, ki-hirdették a' Moniteurben Mártz. 31-dikén: hogy a' Had-Minister Kommisszáriust küld a' meg-károsodott helyekbe, hogy meg-betsülödvén a' károk, meg-térítődjenek azok által, a' kik okozták azokat.

Magyar Ország.

A' M. Csáky Grófi Família, örökség szerént bírván a' Szepes Vármegyei Fő-Ispányságot: méltóztatott arra Ő Felsege, Gróf Csáky Antal Ő Nagyságát nevezni ki ez idő szerént a' Familiából.

Haraszdi Serföző Lechner Orbán, a' közjóhoz viseltető hazafiúi buzgó indulatjából, a' had-folytatásnak tőle telhetőképpen való segítségére, egy Magyar lovas Rekrutát állított, 's egyszersmind a' formaruhára meg-kívántató pénzt is le-tette a' Budai hadi kasszánál 65 for. és 11 xrokban.

Elegyes Tudósítások.

A' melly magazinomok, Londonban égtek el mostanság a' Tamesis partján, magános Magazinomok voltak, Lingham nevezetű Kereskedőei. A' kár, négyfáz ezer font sterlingre be-tsültetik az újjabb Tudósítások szerént.

Az a' nevezetes Pári'si Író Mercier, a' ki olly sok igazat és hamisságot öfzfe zavar, re-

volúciónálni kívárná a' Világ' alkotmányát is, azt kezdvén vitatni, Koperniknak 's Nevtonnak fundamentomos tanítása ellen, hogy nem a' föld forog a' nap körül, hanem a' nap, a' föld körül.

A' Li'sbonai Kikötőhely' bé-járásánál, egy Frantzia Rabló-hajó mutatta magát Mártz. 17-dikén: melynek meg-látása olly vélekedést okozott, mintha a' Breszti Kikötőhelyből rontott volna ki a' Frantzia és Spanyol egygyesült Hajóssereg, 's Portugallia' partjait akarná meg-támadni: melyhez képest azonnal parantsolatot kaptak minden Seregozftályok, mellyek a' tenger-partok' hofzszában állanak, hogy készen tartsák magokat az induláshoz. De később ki-nyilatkozott, hogy tsak magánosan vólt a' Káper, és olly méréfzségre vetemedett, hogy a' révpart' erősségei torkában, 's a' Lakosok' fzemei előtt el kapott két ánglus Kalmár-hajókat. Más nap utánna indúlt egy ánglus Fregát: de, — a' *Lisbonai Tudósítások szerént* — alig ha bé-érhette, minthogy 30 órával lévén elébb a' Káper, hihető, hogy Spanyol Országnak Vigoi révpartjához vette bé magát a' prédával.